

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY
FACULTY OF PHILOSOPHY AND POLITICAL SCIENCE

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
ФАКУЛЬТЕТ ФИЛОСОФИИ И ПОЛИТОЛОГИИ

Қазақстан 2050

Жас ғалымдар мен студенттердің халықаралық
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ» ғылыми конференциясының

МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, 2014 ж., 8-11 сәуір

II Том

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, 8-11 апреля 2014 г.

Том II

MATERIALS

of International Scientific Conference
of Students and Young Scientists
«FARABI ALEMI»

Almaty, April 8-11, 2014

Volume II

мүмкіндіктерінің бір немесе өте аз әдістерін таңдайды. Бастапқы таңдауды бір адам жасап, оның артынша қалғандары да сол ізбен жүретіндері белгілі болды. Мәселені шешудегі ең әсерлі әдіс ретінде келесі ұрпақ үшін бұл тарихи қолданыста бар таңдау әдісі қалыптасқан норма болып есептеледі.

Мәдениеттің бесінші феномені материалды және рухани дүниенің бірлігін құрайды. Георг Зиммель (G.Simmel) былай деп жазады: «Мәдениет екі бір біріне деген құқықтары тең элементтердің бірігуі: субъективті жан мен объективті жан азығы». Ол мәдениетке өзгеше анықтама береді: «Мәдениеттің негізінде жалпылай алғанда символикалық түрде берілген және біраз бұлдыр болып келетін жанның өз тәніне сапары тәртібі мен қарым-қатынасы арқылы өз-өзін тану мәдениеттің негізгі функциясы болып табылады».

1. Мацумото Д. Человек, культура, психология. Удивительные загадки, исследование и открытия. СПб.: Прайм-Еврознак, 2008.
2. Фрейд З. Психология масс и анализ человеческого «Я» // Психология масс. Са-мара: Бахрах, 1998. 131-195б.
3. Клакхон К. Зеркало для человека. Введение в антропологию. СПб.: Евразия, 1998.
4. Почебут Л. Г. Этническая общность // Введение в этническую психологию / Под ред. Ю. П. Платонова. СПб.: Изд-во СПбГУ, 1995. 84-90б
5. Московичи С. Машина, творящая богов. М.: КПС+, 1998.
6. Стефаненко Т. Г. Этнопсихология. М.: Аспект Пресс, 2003.
7. Льюис Р. Д. Деловые культуры в международном бизнесе: От столкновения к взаимопониманию. М.: Дело, 2001. 9б.
8. Ортега-и-Гассет Х. Восстание масс // Психология масс. Самара, 1998. 195– 315б.

Нүрсейітова М.

4 курс студенті,

Сейітнұр Ж.С. әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың
жалпы және этникалық психология
кафедрасының доценті, психол. ғ. кандидаты

ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ ЖҮРГІЗУДІҢ ЭТНОПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Кәсіпкерліктің түсінігін анықтау және алдын-ала талдаудың қажеттілігі қазіргі кезде өзекті болуда. Оның үстінде әр елдегі кәсіпкерлік қызметті жасаудағы этномәдени ерекшеліктерді ескермесе тағы болмайды. Психология ғылымында бұл түсініктің мәнін түсінуде біртұтас, ортақ көзқарас осы уақытқа дейін жоқтың қасы, оның ерекше белгілері және сондай-ақ, «кәсіпкер» деген терминнің жалпы қабылданған анықтамасы жоқ. Бұл жағдайдың негізгі себебі келесідей: кәсіпкерлік– қоғамның тарихи дамуының көлемінде салыстырмалы түрде жаңа феномен. Ол бір жағынан ұдайы дамып отыратын құбылыс және өзіне тән сипатында күрделі өзгеріске ұшырауы да мүмкін. Өртүрлі тарихи, экономикалық, әлеуметтік–мәдени жағдайларда өзінің терең мәні бар сипаттарға ие болады. Былайша айтқанда, кәсіпкерлік өте күрделі, көп қырлы экономикалық, әлеуметтік және психологиялық жақтары тығыз байланысатын құбылыс деуге болады. Бірақ та, кәсіпкерлік феноменін кешенді талдау тапсырмасын шешу және осы түсінікті анықтау психологиялық ғылымның шегінен шықса да, мұнсыз кәсіпкерлік феноменінің психологиялық қырларын талдап қарау, кәсіпкерлерді эмпириялық зерттеу объектісі ретінде болатын ерекше әлеуметтік топ түрінде шектеу мүмкін емес.

Кәсіпкерлікті анықтаудың қиыншылықтарының бірі, бұл сөздің бір уақытта және жалпыға ортақ пайдаланылатын термин және ғылыми түсінік болып қалыптаспауы және мойындалмауы үлкен мәселе болып табылады. Зерттеушілер бастапқыда оның анықтамасын сөздіктер және энциклопедиялардағы берілгені бойынша талдау арқылы мәнін ашуы мүмкін. Бұл жерде кәсіпкерлік тауарлар және қызмет көрсету өндірісімен кәсіпорынды құрумен, қолдау және дамуымен байланысты қызмет ретінде анықталады. Осының өзінен кәсіпкерліктің кең мағынадағы түсінігі тек қана экономикалық мағынада ғана емес (пайда табу мақсатында тауарларды өндіру және қызмет көрсету), сондай-ақ психологиялық мазмұны бар құбылыс екендігін байқауға болады. Оның басты мазмұны белсенділік таныту, яғни бастамашылық, алдын ала әрекеттерді жасау. Ғылыми дәл анықтау мүмкін болмаған жағдайда жылдам шешім шығарып оны жүзеге асыру мүмкіндігін болжайтын осындай түрдегі белсенділікті, жиі және табысты жүзеге асыру қабілетін күнделікті тілде іскерлік деп атаймыз. Сонымен, кәсіпкерлік–бұл субъектісінің ерекше психологиялық қабілетін білдіретін экономикалық қызметтің ерекше түрі. Оның әр деңгейдегі психологиялық ерекшеліктерін ашып қарастыру, кәсіпкерлік психологиясының ең басты міндеті болып табылады.

Әуелі кәсіпкерлікке тарихи даму тұрғысынан қарайтын болсақ, бірқатар жайға қанық боламыз. «Кәсіпкер» терминін дамуына тарихи талдау жасасақ, ол бастауын «антрепренер» ұғымынан алады, ол француз тілінен алғанда – делдал дегенді білдіреді. Бұл термин орта ғасырларда Батыс Европада пайда болды және алғашқыда үлкен музыкалық көріністерді және парадтарды ұйымдастырушыларды, сондай-ақ, құрылыс және өндірістік жоспарларды білдірді. Содан кейін 17 ғасырдан бастап, белгілі бір жұмысты орындау үшін немесе өнімді жеткізуге және тапсырыс беруші және орындаушы арасында делдал ретінде

болған адамдар, мемлекетпен келісім-шартқа отырғандар деп аталды. Жұмысты орындаудың бағасы алдын-ала келісілгендіктен, кәсіпкер табысқа бас-көз болды және шартты іске асырудағы шығын үшін жауапты болды. Осы уақыттан бастап, кәсіпорынды ұйымдастыру және басшылық ету қызметіп жүзеге асырумен қоса кәсіпкерліктің ерекше белгілері болып тәуекел талабында қызмет ету және кәсіпорынның нәтижесі үшін жауаптылық болып табылады. Кәсіпкерліктің дамуы туралы басқа маңызды ғасыр тәуекел еткен кәсіпорын үшін жарғы беру қызметін шектеу пайда болды еңшілес капиталист және кәсіпорынның өзін іске асырушы жеке кәсіпкер.

Кәсіпкерлік психологиясының дамуына мәнді үлес қосқан неміс социологы М.Вебер (1864-1920) кәсіпкерлік рухының дамуын зерттеген және протестандық діннің оның қалыптасуына әсерін ашып көрсетеді. В.Зомбарт (1863-1941) сияқты зерттеушілер кәсіпкерлердің түрлеріне кең түрде әлеуметтік-психологиялық тұжырымдама берді. Ресейлік ойшылдардың ішінен психологиялық және шаруашылық факторларға және жеке кәсіпкерлік қызметке үлкен мән берген С.Н. Булгаков (1871-1944), П.Б. Струве (1870-1944), П.Н. Савицкий (1895-1965) болды. Ресей жұмыстарының кәсіпкерлікке арналған зерттеу сипатының ерекшелігі осы феноменнің әлеуметтік-психологиялық қырларына: келіссөз жүргізу мәселелеріне, шаруашылық қызметте адамдар және топтар арасындағы өзара қарым-қатынаста және өзара әрекетіне аса мән беруі болып табылады. Сондай-ақ, П.Н. Савицкий кәсіпкерлікті тек қана шаруашылық-экономикалық ретінде ғана емес, ерекше рухты экономикалық қызмет ретінде қарастырады. Шаруашылық қатынас дегеніміз автордың пікірінше, тек қана көптеген табыс алуға деген ұмтылыс ғана емес, сондай-ақ шаруашылықта жұмыс істейтін адамдардың қанағаттандырылуының кеңсе және сакталуына ұмтылу. Революцияға дейінгі Ресейде зерттеулердің көбісі кәсіпкерлік қоғамы сияқты қызықты әлеуметтік-психологиялық феномендерге (ерекше құбылысқа) арналған. Осы жұмыстарға шолу жасай отырып, Е.В. Шорохова осындай серіктестік, еңбек бірлестігі сияқты шаруашылық қоғамды құру негізінде тек таза шаруашылық мақсатта өзара көмек негізінде адамдарды бірлестіру, сөйлесу, сенім, және өзара жауаптылық болды. Бірақ та, капиталистік қатынастардың дамуына орай, көбіне қарқынды дамуды бірлескен кәсіпорында жекелік жауаптылығы бар және нақты мүліктік шектеу қойылған сипатқа ие акционерлік қоғам алды.

Кәсіпкерліктің экономикалық құбылыс ретіндегі қазіргі кездегі түсінігі Й.Шумпетердің жұмысында көрініс тапқан («Теория экономического развития», 1912). Й.Шумпетер кәсіпкерді экономика дамуының өзекті бейнесі ретінде анықтады, оның негізгі міндеті экономикадағы тепе-теңдік жағдайының бұзылуы және оны жаңа тепе-теңдік жағдайға ауыстыруы, экономикадағы көптеген қарама-қайшылықтарды шешу (динамика және тең қалып арасында, дәстүрлер мен жаңа кіріспелер, сұраныс пен ұсыным т.б.) өндіріс факторларының және экономиканың жаңа қисынын құру. Й.Шумпетердің жұмысынан бастап, экономикалық әдебиетте кәсіпкер анықтамасына экономикалық қызметтің ерекше түрінің субъектісі ретінде емес, ерекше психологиялық тұлға адам ретінде, оның ерекше сипаты онымен орындалатын экономикалық қызметтің мазмұнына қатыссыз қаралуы және ашылуы мүмкін түсінік беруге талпыныс жасалады. Бұл ой-пікір адамды кәсіпкерлік қызметке деген құлшынысын оятатын және кәсіпкерлік қызметтің функциясын тиімді орындалуын қамтамасыз ететін негізгі мақсаты спецификалық сапасы болып табылатын психологиялық зерттеулерді жүргізуге мықты күш берді.

Батыс психологтары Д.Макклеланд, Х. Мюррейдің жетістікке жету мотивациясын зерттеуі кәсіпкерлікті зерттеудің эмпирикалық және теориялық ой-пікірлердің дамуына айтарлықтай үлес қосты. Олардың «Жетістік қоғамы» (1961) кітабында жазылған экономикалық дамудың мәселелерін шешуде және талдауда психологиялық ғылымның тәсілдерін және теориясын қолдануға деген бірден-бір талпыныс жасауы маңызды болды. Д.Маккландтің негізгі ой-пікірі кәсіпкерлердің ерекше бір психологиялық ерекшелігі ретінде жетістікке жету мотивациясының өте жоғары деңгейі болуы, ол мұны қандай да бір әрекет етуші үлгімен жарысу ретінде анықтайды. Жетістікке жету мотиві келесі жағдайларда пайда болады:

а) жеке адамның қойған міндетін шешуге үлгермеуі немесе үлгерім бағаланатын белгіленген үлгілердің бар болуымен сипатталатын жеке адамның жүріс-тұрысы жағдайы;

ә) жеке адам өзін өз жүріс-тұрысының нәтижесіне жауап беретін субъект ретінде қарастыруы;

в) міндеттерді шешуде табысқа жету алдын-ала шешіліп қойылған емес, бірақ тәуекелдің белгіленген деңгейімен байланысты болуы.

Жетістікке жету мотивтеріне баға беру үшін, Д.Макклеланд ТАТ (жаңа заттар мен құбылыстарды қабилдаудың дара, бұған дейінгі тәжірибелер, психикалық күйлер, білім және т.б. тәуелділігін анықтайтын тақырыптық тест), Американдық психолог Х.Мюррей өңдеген және неміс психологы Х.Хекхаузенмен соңында үлгіге айналдырылған жобалау әдісін пайдаланды. Сынаушыларға әртүрлі түсіндіру берілетін белгісіз бейнелері бар суреттер берілді, және әрбір сурет бойынша суретте бейнеленгенге, және бейнедегі тұлғалар не туралы ойлайтыны, неге алаңдайтындығы, суреттеуге не себеп болғандығы, болашақта не болуы мүмкіндігі жайында әңгіме құрастыру берілді. Әдейі жасалған негізгі санатының көмегімен тәжірибе жүргізушілер жетістікке жету мотивтерінің пайда болуы туралы куәландыратын әңгіменің мазмұнына талдау жасады. Көрсеткіштің нәтижесінде алынған ағылшын тілінен –жетістік дегенді білдіреді

дәлелдің көрініс табуы санатына көпшілік бағаға қызмет етті. Лабораториялық тәжірибе жасаудың көпке созылғанының нәтижесінде Макклеланд және оның қызметкерлері Д.Аткинсон, Д.Винтер жетістік мотиві жоғары деңгейлі жеке адамдар сәтті, орынды кәсіпкерлер ретінде санайтындығы тұжырымдамасына келді. Олар өздері үшін, міндеттерді шешудің орташа деңгейлі қиындығын белгіледі және оларды шешуде жоғары жетістікке жетуге тырысты. Сонымен қатар, оларға жетістік жағдайына оң байланысты қатынаста болуы; қызықты, жеткілікті қиын, бірақ та нақты орындалатын міндеттерді шешуге тырысу; міндеттерді жетісті орындау сенімділігі; қойылған мақсатқа жету үшін жоғары табандылық; дұрыс тәуекелге талпыну және аса қиын және өте қарапайым міндеттерге қызығушылықтың болмауы; басқа жеке адаммен жарысу жағдайына қызығушылығы және өзінің нәтижелері туралы ақпаратты белсенді іздеу; белсенділік таныту; белгісіз жағдайлардағы нәтиже бойынша шешімділік және жауапкершілік; табысқа жеткенде және оның төмендеуінде ұмтылу деңгейінің жоғарылауы сипаттары жатады.

Алған нәтиженің негізінде, Д.Макклеланд кәсіпкерлердің (бизнесе табысқа жеткендер) кәсіпкерлер емес, кәсіпқойларға қарағанда табысқа жетуде жоғары сұранысқа ие екендігі гипотезасын ұсынды. Елдерде жүргізілген эмпирикалық зерттеулердің нәтижелері осы болжамды нақтылады.

Д.Макклеланд басқа зерттеуінде жетістікке жетудегі қажеттілік деңгейінің көрінуі арасындағы байланысқа және елдің экономикалық дамуының жеделдігін бақылады (электр күшін қолдану динамикасы бойынша анықталған). Зерттеу нәтижелері 1925 ж басылым бойынша n Ach көрсеткіштері арасындағы өзара байланыстың бар екендігін көрсетті және күтіліп отырған және электр қуатын нақты түрде пайдаланатын арасындағы айырмасын көрсетті. Елдің экономикалық дамуын мотивтерінің сипатында ерекшеліктері бар қандай да бір әлеуметтік топты тікелей байланыстыру талпыныстары кен қоғамдық қызығушылық тудырды және сонымен қатар психологиялық факторлардың ролдерін шамадан тыс көтеруге маңызды рөл алды.

Өз зерттеулерінде Д.Аткинсон, Х.Хекхаузен табысқа жету мотивін және еәтеіздіктен қашу мотивін айыра бастады. Жетістікке жетуге дәлелденген адамдар былай сипатталады: қызметтің жағымды мақсаттарының нақты қойылымы және оған жетудің белсенді дәйекті түрде ұмтылуы, өзінің мүмкіндіктеріне сенімділік, теңбе-тең өзін өзі бағалау. Олар орташа қиындығы бар міндетті таңдап алады, сәтсіздікке ұшырағанда өз күштерін жұмылдырады және белсенділіктерін арттырады. Олар өзін-өзі бағалауда бара бер емес сипатталады (жоғарыланған немесе төмендетілген), сондықтан олар өте жеңіл немесе өте қиын міндеттерді таңдап алуға бейім келеді. Табыс олардың белсенділігін көтереді, бірақ та сәтсіздіктер оның кенеттен төмендетілуіне әкелін соқтырады.

Кәсіпкерліктің жеке ұлттық қана емес, әлемдік құбылысқа айналуы және нарықтық қатынастардың бұрынғы социалистік елдерде де кең канат жаюы оның жергілікті жағдайға байланысты болатын этномәдени ерекшеліктерін зерттеуге көңіл бөлу қажеттігі өзекті бола түсуде. Ойткені, мәдениет факторы адамдардың мінез-құлқы мен шешім қабылдауында әсер етеді. Бизнесінің тиімділігі ұлттық мәдени ерекшеліктерді түсінуге байланысты екендігін батыс зерттеушілерді де мойындауда [1]. Қазақстан жағдайында да кәсіпкерлікпен айналысуда өзіне тән ерекшеліктер бары белгілі. Оның психологиялық жағын зерттеудің теориялық және практикалық мәні зор.

1. Национально-культурные различия в контексте глобального бизнеса / Ф. Тромпенаарс и Ч. Хэмпден-Тернер // Пер. с англ. Е. П. Самсонов. — Мн.: ООО «Попурри», 2004. — 528 с.

Опабекова А.

студент 4 курса,

Аймаганбетова О.Х., д.пс.н., профессор
кафедры общей и этнической психологии

КазНУ имени аль-Фараби

ИНТРА-КУЛЬТУРНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ОСОБЕННОСТЕЙ ЭТНИЧЕСКОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ МАРГИНАЛОВ (НА ПРИМЕРЕ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ)

Современный полиэтничный Казахстан представляет собой не простое соединение различных этнических культур, а сложную их взаимосвязь и взаимопроникновение. В нашей стране, по последним данным, проживает около 130 этносов. Пространственное сосуществование культурного многообразия привело к преодолению замкнутости традиционных культур и этнических стереотипов. Культуры перестают быть закрытыми, идет постоянный процесс взаимодействия, включая взаимопроникновение и смешение различных этносов и их культур.

В интервью в газету «Казахстанская правда» профессор М. Татимов говорит: «...Возьмите для примера огромное количество смешанных браков, которое у нас существует. Демографическое поведение

Калабаева М. Ш. ЛИЧНОСТНЫЕ ОСОБЕННОСТИ МУЗЫКАЛЬНО ОДАРОВЕННЫХ СТАРШЕКЛАССНИКОВ В УСЛОВИЯХ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННОГО ОБУЧЕНИЯ	248
Койбагарова Д.К. ВЗАИМОСВЯЗЬ ЭМОЦИОНАЛЬНОГО ИНТЕЛЛЕКТА С ОСОБЕННОСТЯМИ ЛИЧНОСТИ В ПЕРИОДЕ РАННЕЙ ВЗРОСЛОСТИ (18-25 ЛЕТ)	251
Қошым-Ноғай И.Б. ЖАРНАМАЛЫҚ ӘСЕР ЕТУДІҢ СУГГЕССИВТІ ТЕХНИКАЛАРЫ	254
Кудайбергенова А. ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ НЕУСПЕВАЕМОСТИ СТАРШИХ ШКОЛЬНИКОВ.....	257
Люгай Ю. ЗАВИСИМОСТЬ СИНДРОМА ЭМОЦИОНАЛЬНОГО ВЫГОРАНИЯ ОТ ЛИЧНОСТНЫХ ОСОБЕННОСТЕЙ У ШКОЛЬНЫХ УЧИТЕЛЕЙ	258
Маликова А., Нуртаева М. ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ САМОСТОЯТЕЛЬНОСТИ У СОВРЕМЕННЫХ СТУДЕНТОВ	261
Нағашбекова М. ЭТНОСАРАЛЫҚ ТОЛЕРАТТЫРЫҚ ПЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТЫҢ КРОССМӘДЕНИ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІН АНЫҚТАУ	263
Нүрсейітова М. ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ ЖҮРГІЗУДІҢ ЭТНОПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	265
Опабекова А. ИНТРА-КУЛЬТУРНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ОСОБЕННОСТЕЙ ЭТНИЧЕСКОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ МАРГИНАЛОВ (НА ПРИМЕРЕ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ)	267
Өтеген С. СТУДЕНТТЕРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ БЕЙІМДЕЛУІ (ШЕТ ЕЛ МЫСАЛЫНДА)	269
Сабитова Д. ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ МОТИВАЦИИ МОЛОДЕЖИ С РАЗЛИЧНЫМ ОПЫТОМ РАБОТЫ	271
Сейдахали Ж. ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТАҒЫ ТРАНСАКТИЛІ АНАЛИЗ	273
Сраж Ж. ОҚЫТУ МӘСЕЛЕЛЕРІН ШЕТ ЕЛ ПСИХОЛОГИЯСЫНДА ҚАРАСТЫРУ	274
Тунгускова Д. ИССЛЕДОВАНИЕ ЛИЧНОСТНЫХ ОСОБЕННОСТЕЙ УСПЕШНЫХ МЕНЕДЖЕРОВ В КАЗАХСТАНЕ	277
Тасибекова М.К. ИНДИВИДУАЛЬНЫЙ ПОДХОД В ИЗУЧЕНИИ ЯЗЫКА	279
Туреханова А. ЖАСӨСПІРІМДЕРДІҢ ТҮЛҒАЛЫҚ ҚАЛЫПТАСУЫНА ҚАРЫМ- ҚАТЫНАСТЫҢ ӘСЕРІ.....	280
Тұрсынова Г. БАСТАУЫШ МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ТАНЫМДЫҚ ІС-ӘРЕКЕТІНЕ ЭТИКАЛЫҚ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТЫҢ ӘСЕРІ	282
Шадыманова Ж. ЕЦБЕКТИҢ МӘНІНЕН ҚАНАҒАТ АЛУ - БАҚЫТ КІЛТІ	284
Шаймерден М. ЛИЧНОСТНЫЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ ТОЛЕРАНТНОСТИ	286
Шепетя Н. ГЕНДЕРНЫЕ РАЗЛИЧИЯ В РОЛЕВЫХ ПРОФИЛЯХ ПО МЕТОДИКЕ М. БЕЛБИНА	288